

จดหมายถึงบรรณาธิการ

สถานการณ์วัณโรคในประเทศไทย

เรียน บรรณาธิการธรรมศาสตร์เวชสาร

ผมได้อ่านบทปกิณกะเรื่อง “สถานการณ์วัณโรคในประเทศไทยเลวลง มีสาเหตุ? ในธรรมศาสตร์ เวชสารฉบับเดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ หน้า ๖๖๙ แล้ว แม้จะมีความเห็นในรูปแผนงานไม่ต่างจากที่อาจารย์สมชัย บวรกิตติ เสนอ แต่มีข้อกังขาในบริบทการปฏิบัติในปัจจุบัน

โดยหลักการแล้วการควบคุมโรคของกระทรวงสาธารณสุขมีศักยภาพตามแบบสากลแน่นอน ซึ่งเป็นผลให้อุบัติการณ์วัณโรคที่เคยเป็นปัญหาหนักของประเทศในสมัยหนึ่งได้ลดลง จนอาจเป็นเหตุให้ความเข้มงวดทางภาคปฏิบัติลดลงทางด้านแพทย์ผู้รักษาก็อาจย่อหย่อน เพราะวัณโรคในปัจจุบันไม่ใช่โรคที่ทำลายทางเวชปฏิบัติเหมือนสมัยก่อน การรักษาติดตามอาจไม่เข้มข้นเท่าที่ควร จึงอาจเป็นสาเหตุให้มีการแพร่โรคจากผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการบำบัดถูกต้องเต็มที่ และเกิดโรคคือการบำบัดรักษาบ่อยขึ้น เชื่อว่าถ้าไปศึกษาวิเคราะห์เวชระเบียนผู้ป่วยก็จะพบข้อเท็จจริง ด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้นได้ทำให้อุบัติการณ์วัณโรคในประเทศไทยกลับสูงขึ้น ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องน่าจะกลับไปสำรวจการทำงานและผลงาน และปรับปรุงข้อบกพร่อง

เรื่องการควบคุมและบำบัดรักษาวัณโรคที่กลัวย่อหย่อนลงนี้เกิดขึ้นในประเทศอื่นเช่นกัน ดังรายงานการศึกษาของ Eloise Williams และคณะ ที่ลงพิมพ์ใน Internal Medicine Journal ของราชวิทยาลัย อายุรแพทย์ออสเตรเลียนิวซีแลนด์ (RACP) ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ บทรายงานชื่อ Delay in presentation and diagnosis of pulmonary tuberculosis: a retrospective study of a tertiary health service in Western Melbourne, 2011 - 2014 หน้า ๑๘๔ - ๑๘๓ มีความโดยสรุปว่าปัญหาการล้มเหลวของการควบคุมวัณโรคเกิดจากความล่าช้าของผู้ป่วยในการไปพบแพทย์และรับการวินิจฉัย ปัญหาหลักเกิดจากกลุ่มผู้ป่วยพบนำเข้าโรคจากประเทศที่มีอุบัติการณ์วัณโรคสูง ซึ่งตรงกับสาเหตุวัณโรคระบาดใหม่ในประเทศไทย

ศาสตราจารย์ นพ.แพทย์รังสรรค์ ปุષปาคม
อดีตหัวหน้าสาขาวิชาวัณโรคและโรคทรวงอก
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล